

Uchwała nr 39/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 19 lipca 2023 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr LII/370/2023 Rady Gminy w Waśniowie z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie udzielania dotacji na ratownicze badania archeologiczne kopca 4B, neolitycznego cmentarzyska megalitycznego w miejscowości Garbacz, gmina Waśniów, woj. Świętokrzyskie, zagrożonego współczesną gospodarką rolną, wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego pod Nr rej. 71 dział Aa decyzją z dnia 18.09.1986r

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka - Prezes Izby

Członkowie: Iwona Kudła (sprawozdawca), Ewa Midura, Ireneusz Piasecki, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdza nieważność

uchwały nr LII/370/2023 Rady Gminy w Waśniowie z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie udzielania dotacji na ratownicze badania archeologiczne kopca 4B, neolitycznego cmentarzyska megalitycznego w miejscowości Garbacz, gmina Waśniów, woj. Świętokrzyskie, zagrożonego współczesną gospodarką rolną, wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego pod Nr rej. 71 dział Aa decyzją z dnia 18.09.1986r z powodu naruszenia art. 81 ust. 1 w związku z art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.)

Uzasadnienie

Uchwała nr LII/370/2023 Rady Gminy w Waśniowie z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie udzielania dotacji na ratownicze badania archeologiczne kopca 4B, neolitycznego cmentarzyska megalitycznego w miejscowości Garbacz, gmina Waśniów, woj. Świętokrzyskie, zagrożonego współczesną gospodarką rolną, wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego pod Nr rej. 71 dział Aa decyzją z dnia 18.09.1986r przesłana została do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 4 lipca 2023 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Waśniów.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Rada Gminy w Waśniowie w § 1 przedmiotowej uchwały postanowiła udzielić z budżetu gminy dotacji celowej dla Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie ul. Długa 52 w wysokości 6.0000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie ratowniczych badań archeologicznych kopca 4B, neolitycznego cmentarzyska megalitycznego w miejscowości Garbacz, gmina Waśniów, woj. Świętokrzyskie, zagrożonego współczesną gospodarką rolną, wpisanego do

rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego pod Nr rej. 71 dział Aa decyzją z dnia 18.09.1986r. W podstawie prawnej do udzielenia w/w dotacji wskazano przepisy art 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz § 2,3,6 ust. 1 oraz § 9 uchwały nr XIII/65/2011 Rady Gminy Waśniów z dnia 22 września 2011 r w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Waśniów, nie stanowiących jej własności.

Nadmienić należy, iż zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale”.

Wypełniając dyspozycję wyrażoną w art 81 ust. 1 w/w ustawy Rada Gminy w Waśniowie podjęła uchwałę nr XIII/65/2011 w dniu 22 września 2011 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Waśniów, nie stanowiących jej własności.

W odniesieniu do przywołanych w podstawie prawnej badanej uchwały paragrafów uchwały w sprawie określenia zasad udzielania dotacji (...) wskazać należy, że dotyczą one możliwości udzielenia dotacji na dofinansowanie prac lub robót budowlanych przy zabytkach ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze Gminy Waśniów na zasadach określonych w tej uchwale.

Kolegium Izby wskazuje, iż z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielone dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, jednakże na nakłady konieczne wymienione w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zaznaczyć należy, iż Rada Gminy w uchwale z dnia 22 września 2011 r w § 4 również wskazała że „Dotacja może obejmować nakłady konieczne na prace lub roboty budowlane przy zabytkach wymienione w art. 77 ustawy”.

Rada Gminy w Waśniowie w badanej uchwale postanowiła o udzieleniu dotacji na badania archeologiczne, które w obecnym stanie prawnym nie są już wymienione w katalogu nakładów koniecznych we wskazanym art. 77 ustawy, na jakie może być przeznaczona dotacja. Badania archeologiczne nie były również objęte katalogiem nakładów koniecznych w chwili podejmowania przez organ stanowiący uchwały w sprawie określenia zasad (...).

W ocenie Kolegium Rada Gminy w Waśniowie w przedmiotowej uchwale poprzez wskazanie udzielenia dotacji na badania archeologiczne dla Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie rozszerzyła katalog nakładów koniecznych, które mogą być finansowane z dotacji udzielonej z budżetu Gminy, co stanowi naruszenie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w związku z art. 77 tej ustawy.

Kolegium Izby oceniając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały stwierdziło, że Rada Gminy nie posiada kompetencji do udzielenia dotacji na badania archeologiczne, bowiem nie zostały one wymienione w katalogu nakładów koniecznych zawartych w art. 77 w/w ustawy, a tylko na takie można udzielić dotacji. Stosownie do zasady wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie prawa i w granicach prawa.

Jednocześnie Kolegium Izby wskazuje, iż wyrażenie „lub archeologicznych” zostało wykreślone z art. 77 pkt 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, postanowieniem art. 1 pkt 2

ustawy z dnia 22 maja 2009 r o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 97 poz. 804), która to zmiana weszła w życie z dniem 24 lipca 2009 r. W wyniku zmian dokonanych w/w ustawą art. 31 ust. 1 został wykreślony, zaś dodano art. 82a i 82b. Zgodnie z art. 82a ust. 1. „Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej zamierzającej realizować działania, o których mowa w art. 31 ust. 1a, dotacji na przeprowadzenie badań archeologicznych, o których mowa w art. 31 ust. 2, oraz wykonanie ich dokumentacji, w przypadku gdy koszt planowanych badań archeologicznych i ich dokumentacji będzie wyższy niż 2% kosztów planowanych działań. Przepisy art. 75 i art. 79 stosuje się odpowiednio”. Z kolei art. 82a ust. 3 stanowi, że „Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy jednym z podmiotów zamierzających realizować działania, o których mowa w art. 31 ust. 1a, jest jednostka organizacyjna zaliczana do sektora finansów publicznych albo działania te będą realizowane z wykorzystaniem środków finansowych Unii Europejskiej, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego”.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka

